

Turisme responsable

CEDIDA

El turisme responsable fomenta vincles entre cultures, respectant identitats i generant oportunitats locals.

COMISSIÓ DE COOPERACIÓ

La llarga trajectòria del turisme convencional ha permès identificar tot un seguit de problemàtiques, augmentades progressivament per la massificació de turistes, que afecten negativament els ecosistemes i les comunitats locals visitades dels països del sud que, generalment, no disposen dels recursos i/o coneixements necessaris per poder fer-hi front.

Indiquem com a més manifestes les conseqüències negatives sobre explotació de recursos naturals, la inflació dels preus d'habitatge i serveis, l'homogeneïtzació cultural i la dependència econòmica envers el turisme que diferents models econòmics neoliberals poden generar.

Basant-se en el respecte, l'equitat i la sostenibilitat, el turisme responsable pretén equilibrar les necessitats dels turistes

amb les de les comunitats locals i el medi ambient, per tal que el turisme sigui beneficiós per a tots els involucrats.

La tasca duta a terme per ONG especialitzades en turisme i per organitzacions multisectorials ha evidenciat que determinats tipus de models turístic poden contribuir a disminuir la pobresa als països receptors i a contribuir que els ciutadans del nord s'interessin per la gestió de recursos i el consum responsable.

Lluitar per aconseguir la transformació necessària implica que ens replantegem la manera com, cadascú de nosaltres, entenem i practiquem el turisme.

PLANTEJAMENT PEL CANVI

El turisme responsable sorgeix de la voluntat de promoure una determinada manera d'explorar el món: viatjar per conèixer com és l'altre i entendre altres entorns *versus*

una experiència puntual i plaent centrada en un mateix.

Per part dels turistes, aquest canvi d'actitud implica, en primer lloc, prendre consciència que el nostre viatge ha d'evitar incidir negativament en els ecosistemes que visitem, respectant costums i tradicions culturals, espais naturals i patrimoni. I fomentant, també, l'economia local.

Durant l'estada cal tenir una actitud proactiva envers la reducció de l'impacte ecològic, la participació activa de la comunitat visitada en el desenvolupament del turisme i l'educació contínua envers les millors pràctiques sostenibles tant dels turistes com dels proveïdors de serveis. És evident que aquests últims també hauran de donar suport al canvi de model turístic.

Gaudir l'experiència viscuda perquè incideixi en la reflexió i l'educació envers els drets humans i la sostenibilitat global del planeta.

Avui podem fer turisme responsable de manera autònoma, integrant aquesta mirada específica en els nostres viatges. Potser ja ho feu.

També es pot acudir a agències especialitzades que promouen diferents pràctiques: ecoturisme, agroturisme, turisme de natura, turisme comunitari, promoció cultural local, foment de l'economia verda, integració de pràctiques sostenibles, conservació de la fauna i la biodiversitat...

Per part de les entitats responsables, l'Organització Mundial del Turisme, agència especialitzada de les Nacions Unides, ens diu que:

“El turisme responsable té en compte per igual les repercussions econòmiques socials i ambientals actuals i futures, atenent les necessitats dels visitants, de la indústria, del medi ambient i de les comunitats amfitriones.”

Per tant, promou el turisme no solament com una font d'ingressos econòmics, sinó també com una activitat que pot i ha de contribuir al desenvolupament sostenible.

COM PLANIFIQUEM EL NOSTRE VIATGE TURÍSTIC RESPONSABLE

Si realment volem que la nostra experiència incideixi positivament en tots aquests aspectes, hem de preparar-la acuradament. Això implicarà:

Informar-se bé abans de marxar

Potser ja hem tingut alguna experiència que ens ha permès valorar si el que ens han ofert era allò que esperàvem. Això ens facilitarà la preparació del viatge següent.

Per a aquells que sigui la primera vegada que us interesseu per aquesta manera

de viatjar, podeu trobar-ne àmplia documentació en revistes especialitzades i pàgines web.

Adreçar-se a una agència de viatges especialitzada és una altra opció. En aquest cas és recomanable assegurar-se que sigui reconeguda per l'OMT.

És important conèixer amb anterioritat els aspectes més determinants de la cultura i de l'ecosistema on conviureu: així serà més fàcil tenir un comportament respectuós i poder comprendre i gaudir més del viatge. Serà útil conèixer la història recent i aprendre les formes bàsiques de salutació i cordialitat.

Actuar de manera conscient i responsable durant el viatge

Aquesta actitud serà fruit d'una reflexió individual, tant si fem un viatge organitzat o hàgim decidit explorar el món pel nostre compte.

Exposem a continuació les pràctiques que contribuiràn que la presència del viatger sigui beneficiosa tant per a l'entorn com per a les comunitats visitades, tot remarquant aquells aspectes que no s'haurien de perdre mai de vista:

-Allotjar-se en hotels que utilitzin recursos renovables. Escollir restaurants que serveixin productes locals i de temporada, prioritzant la sostenibilitat.

-Implicar-se activament en la sostenibilitat del lloc visitat. Per tant, tindrem molta cura amb l'ús de plàstics, amb el consum excessiu d'aigua i energia, amb l'elecció dels mitjans de transport i amb la gestió dels residus que puguem produir.

-Respectar els entorns naturals, el medi i el patrimoni cultural material i immaterial. També les formes pròpies de

comunicació i de mercadeig. Gaudirem participant en les manifestacions culturals sempre que hi siguem convidats i mostrarem empatia amb les seves propostes, desestimant-les si no ens podem arribar a sentir còmodes amb el màxim respecte i sense desdeny.

-Si tenim ocasió de participar en activitats organitzades per les comunitats locals, procurarem que el profit sigui mutu i enriquidor per a tots.

I un cop ja tornem a ser a casa?

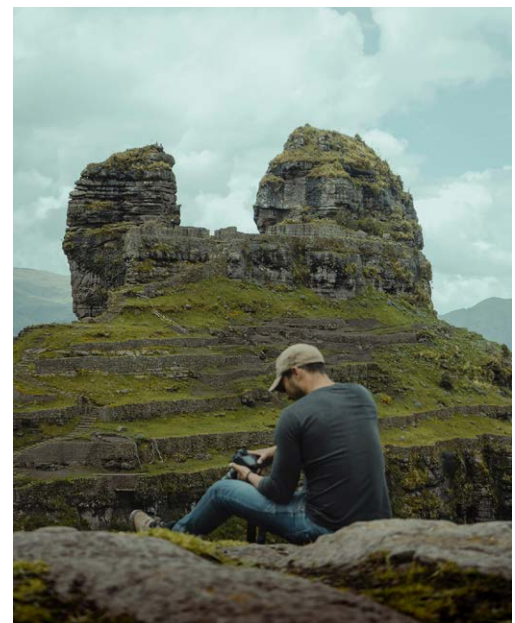
És fàcil que la reflexió sobre l'experiència viscuda incideixi en la valoració de les possibilitats que ens aporta el fet de viatjar i, també, que ens animi a replantejar aquells hàbits personals que ara podem valorar amb una mirada més global.

També és possible que, compartint la nostra experiència amb el nostre cercle de relacions, puguem transmetre el valor del turisme responsable i la necessitat de comprometre'ns i col·laborar per un millor futur global.

Acabem aquest article amb una citació que esperem que motivi molts de vosaltres a implicar-se activament en aquesta manera de conèixer el món.

“El turisme és un autèntic motor de solidaritat i desenvolupament. Aprofitem plenament el seu poder per unir les persones i les comunitats, respectant el codi ètic mundial pel turisme. D'aquesta manera, el turisme pot continuar oferint millors oportunitats i un desenvolupament sostenible a milions de persones de tot el món.”

Zurba Pololikashvii, secretari general de l'ONU Turisme. Agost de 2020. ●

Una nova manera de viatjar: lenta, arrelada al territori i compromesa amb el futur del planeta.